

Beredskabsplan til forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme

EN HANDLEGUIDE TIL LEDERE OG MEDARBEJDERE

maj 2024

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Formål.....	3
Definition	3
Ekstremisme	3
Radikalisering.....	4
Målgruppe	4
Hvem er i målgruppen for at blive radikaliseret?.....	4
Forebyggelse.....	5
Opsporing	5
Håndtering.....	7
Organisering.....	7
Infohus-samarbejdet i Greve Kommune	8
Procedure for modtagelse og håndtering af en bekymring	9
Infohus netværk i Midt- og Vestsjællands Politi.....	9
Lovgivning.....	10

Formål

Kommunalbestyrelsen skal jf. barnets lov udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Denne beredskabsplan dækker både børne- og ungeområdet og voksenområdet i Greve Kommune. Formålet med beredskabsplanen er at tydeliggøre handlemuligheder ved mistanke om ekstremisme, så fagpersoner ved, hvordan de kan opspore og skal handle i situationer, hvor et barn, ung eller voksen giver udtryk for ekstremistiske holdninger.

Beredskabsplanen er en handleguide, der henvender sig til alle medarbejdere og ledere i Greve Kommune, der arbejder med børn, unge og voksne, og som kan opleve bekymring for ekstremistiske tanker og potentielle handlinger. Beredskabsplanen skal understøtte, at bekymringer vedrørende ekstremisme og mulig radikaliserings håndteres korrekt og rettidigt.

Definition

For at kunne observere og reagere på viden eller bekymring om ekstremisme er det en hjælp nærmere at definere, hvad der forstås ved ekstremisme og radikaliserings.

Ekstremisme

Ekstremisme kan defineres som holdninger, handlinger eller ideologier, der afviger markant fra det brede samfunds normer. Det indebærer ofte en stærk og ukompromitterende tilslutning til en bestemt ideologi eller gruppe og kan føre til ekstreme handlinger som vold eller diskrimination, for at fremme eller opretholde disse ideer.

Ekstremisme kan forekomme i mange former, såsom politisk, religiøs, ideologisk, social eller kulturel ekstremisme. Det er vigtigt at skelne mellem ekstremistiske og almindelige politiske eller sociale overbevisninger, da ekstremisme typisk involverer radikale metoder og overbevisninger.

Ekstremisme udvikler sig kontinuerligt og viser sig på forskellige måder, f.eks. ved at emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter osv. behandles anderledes eller bringes op i nye kontekster, hvor der implicit eller eksplicit søges at retfærdiggøre vold og andre kriminelle handlinger.

Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med.

Ekstremistiske miljøer og idéer er ofte karakteriseret ved:

- Manglende respekt for andre menneskers frihed og rettigheder.
- Manglende respekt for institutioner og beslutningsprocesser i det repræsentative demokrati.
- Forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende.
- Lukkethed og fokus på et opfattet modsætningsforhold mellem 'os' og 'dem'.

Radikalisering

Radikalisering kan defineres som en proces, hvor en person gradvist tilslutter sig ekstremistiske holdninger, legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi eller får tilknytning til ekstreme grupper.

Radikalisering sker ofte i et samspil af forskellige faktorer, der kan bidrage til at forme en persons opfattelse af verden og personens tilbøjelighed til at acceptere ekstreme synspunkter, f.eks.:

- Følelsen af marginalisering eller utilfredshed
- Økonomiske udfordringer
- Politisk uro eller konflikt
- Kulturelle påvirkninger og interaktioner.

Målgruppe

Hvem er i målgruppen for at blive radikaliseret?

Radikaliserede personer kan spænde over en bred aldersgruppe - fra unge i deres tidlige teenageår til ældre borgere. Et fællestræk for målgruppen kan være, at de er udfordret af psykisk sårbarhed, mistrivsel eller ensomhed. Målgruppen kan stå uden for fællesskaber som f.eks. job, uddannelse og foreningsliv. Derfor kan de søge mening, identitet og fællesskaber i ekstremistiske miljøer.

Unge, som gennemgår en identitetsdannelse og søger efter en følelse af tilhørsforhold og formål i livet, kan ofte udgøre en betydelig del af målgruppen for radikalisering. Hvis de unge føler sig marginaliserede eller ekskluderede fra samfundets fællesskaber, kan de være mere tilbøjelige til at blive tiltrukket af ekstreme ideologier, der tilbyder dem en form for identitet og tilhørsforhold.

Derudover kan personer, der føler sig frustrerede over socioøkonomiske forhold eller politiske uroligheder, også være modtagelige over for radikalisering. Disse følelser af utilfredshed kan

forstærkes af en følelse af marginalisering eller manglende muligheder, hvilket kan føre dem til at søge efter alternative ideologier eller fællesskaber, der tilbyder en form for "svar" på deres frustrationer.

Forebyggelse

Forebyggelse af ekstremisme hos børn og unge sker ved blandt andet ved at fremme demokratiske værdier. I folkeskoleloven sættes rammerne for, hvordan skoler skal arbejde med emner som menneskerettigheder, ligestilling, mangfoldighed og respekt for andre mennesker. Forebyggelse af ekstremisme hos børn og unge sker via aktiviteter, der fremmer samarbejde, dialog og forståelse for forskellige kulturer og traditioner, styrke kritisk tænkning, evnen til at vurdere forskellige informationer samt tolerance og respekt for forskellige synspunkter.

Indsatser målrettet borgere

Den kriminalitetsforebyggende indsats (fremadrettet KFI) tilbyder:

- *Forebyggende undervisning i social pejling (flertalsmisforståelser) med fokus på rygning og alkohol. Herunder undervisning i hensigtsmæssig brug af sociale medier.*
- *Forældremøder i 6. klasse med fokus på udskydelse af debut for alkohol og rygning.*
- *Forældremøder i 7. klasse med fokus på ungekultur for udskolingselever.*
- *Undervisningsforløb ad hoc i samfundsrelevante emner på skoler og klubber.*

Indsatser rettet mod fagprofessionelle

Beredskabsplanen offentliggøres på handleguide.dk, som er den hjemmeside som fagprofessionelle søger viden og information om. Bekymringstegn og opmærksomhedspunkter fremgår af beredskabsplanen, således at fagprofessionelle kan orientere sig og få viden. Kontaktoplysninger fremgår, så fagpersoner kan få sparring og rådgivning af Greve Kommunes KFI-konsulent.

Beredskabsplanen bliver genbesøgt på et årligt tværfagligt ledermøde hvor ledelsen udveksler erfaringer om drøfter evt. konkrete sager.

Opsporing

Det kan være svært for fagfolk at opdage hvornår en ung eller voksen er radikaliseret og hvornår der er grund til at være bekymret. Men der er en række opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på at en person er involveret i ekstremisme eller er på vej til at blive det.

Opmærksomhedspunkterne er ikke en tjekliste, men tegn på hvad fagpersoner kan være opmærksomme på.

Opmærksomhedspunkter	
Adfærd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber. ▪ Er involveret i voldshandlinger eller voldeligt sammenstød. ▪ Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre. ▪ Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier. ▪ Benytter sig af totalitære symboler, for eksempel ved sin påklædning, tatoveringer og plakater på sit værelse ▪ Er involveret i ildspåsættelser eller hærværk med hadefulde budskaber eller voldslegitimerende budskaber. ▪ Har en prædikende og moraliserende adfærd. ▪ Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund.
Holdninger	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger. ▪ Argumenterer for "absolutte løsninger" for eksempel at en bestemt gruppe skal dræbes, fjernes eller noget skal bombes. ▪ Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person. ▪ Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler. ▪ Giver udtryk for konspirationsteorier, simple fjendebilleder og had mod bestemte grupper. Det kan være "jøder", "muslimer", "danskere", "kapitalister", "indvandrere", "homoseksuelle" eller andre. ▪ Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.
Relationer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Færdes i miljøer med let adgang til våben. ▪ Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger. ▪ Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber. ▪ Familien er dysfunktionel.

[Forside — stopekstremisme.dk](#)

Håndtering

Når en fagperson bliver bekymret for om et barn, en ung eller voksen udviser tegn på at de er involveret i ekstremisme eller er på vej til det, skal dette drøftes med nærmeste leder.

Mistanke om ekstremisme eller radikaliserings

Ved bekymring eller behov for sparring skal du kontakte Greve Kommunes KFI-kordinator eller KFI-konsulent. Kontaktoplysninger fremgår af www.handleguide.dk

Husk den skærpede underretningspligt – ved bekymring sendes en underretning til familierådgivningens visitation.

E-mail: boern@greve.dk

Telefon: 43 97 93 38

Uden for åbningstiden kontaktes den nationale hotline mod radikaliserings

Telefon 41 74 90 90

åbent dagligt mellem 08.00-22.00

Ved akut bekymring kontakt politiet afhængig af bekymringsgrad: 114 eller 112

Tal IKKE om din bekymring eller viden med nogen der ikke er involveret i sagen.

Organisering

Ansvar for beredskabsplan er forankret i Center for Børn og Familier. Center for børn og familier er ansvarlig for revision af beredskabsplanen, politisk opfølgning og evt. opkvalificering af KFI-konsulenter. Center for Børn og Familier vurderer løbende om der skal foretages ændringer i beredskabsplanen og sørger for, at planen regelmæssigt bliver drøftet på ledermøder i relevante centre.

Beredskabsplanen revideres og indstilles til politisk behandling i 2028.

Beredskabsplan henvender sig til alle fagpersoner i Greve Kommune på tværs af almenområdet, det specialiserede børne- og ungeområde og voksenområdet. Det kræver samarbejde og vidensdeling på tværs af centrene.

I det daglige arbejde er leder af KFI i Greve Kommune kontaktperson i forhold til børn, unge og voksne.

Ansvar for at udbrede kendskab til beredskabsplanen og involvering af civile aktører er placeret hos leder af KFI.

Infohusene og de kriminalpræventive myndighedssamarbejder

Infohuset er et kriminalpræventivt samarbejdsforum for politi og kommune. Forummet arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Infohusene består af to elementer:

- Et **infohus kommune**, som er et samarbejdsforum mellem en borgers bopælskommune og den relevante politikreds. Her vurderes bekymringer for ekstremisme.
- Et **infohus netværk** i hvert af landets 12 politikredse. Her kan politi, kommunerne og andre aktører udveksle viden og drøfte tendenser på et generelt niveau.

Infohus-samarbejdet i Greve Kommune

Greve Kommune er en del af infohus-samarbejdet, som er en kriminalitetspræventiv samarbejdsform mellem Greve Kommune og Midt- og Vestsjællands Politi. Tovholdere fra politi og kommune samles, når der er bekymring for, at en borger er i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Bekymringen for ekstremisme kan komme fra alle. Det kan for eksempel være indkommet fra en borger via KFI eller politiet. Det kan også være en kommunal fagprofessionel, der henvender sig med en bekymring. Henvendelser fra borgere og fagprofessionelle vedrørende bekymringer for radikaliserings og ekstremisme spænder bredt fra individer, der mistrives, til personer, der potentielt udgør en sikkerhedsrisiko. Radikalisering, rekruttering og deling af ekstremistisk materiale online har været genstand for opmærksomhed i infohusene de seneste år. Det er risikoen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, der definerer, hvorvidt en bekymring er relevant at arbejde videre med i regi af infohuset.

Infohus-samarbejdet etableres således ad hoc ved en konkret bekymring. Kommunes infohus tovholder kan indkalde relevante parter til møde. Politiets infohustovholder kan også indkalde på baggrund af en bekymring. Drøftelsen i infohus-samarbejdet sker inden for rammerne af retsplejeloven §115, som giver mulighed for at udveksle personoplysninger for at forebygge kriminelle handlinger.

Det overordnede formål med infohus-samarbejdet er at analysere og vurdere bekymringen på tværs af kommune og politi og andre relevante myndigheder. De respektive myndigheder

iværksætter efterfølgende foranstaltninger og tiltag i eget regi inden for lovgivning på området. Der træffes derfor ikke myndighedsbeslutninger i infohus kommune.

Infohus Kommune i Greve består af

- Midt – og Vestsjællands politi
- KFI Greve Kommune
- Andre relevante myndigheder, som er nødvendige at involvere i forhold til at vurdere den enkelte bekymring

Procedure for modtagelse og håndtering af en bekymring

1. Politiets- eller den kommunale infohus-tovholder initierer et møde i info-hus regi.
2. Infohuset analyserer henvendelsen ift. bekymringsgrad ud fra et vurderingsværktøj målrettet ekstremismebekymringer:
 - a. modtagelse og beskrivelse af bekymring
 - b. indsamling af oplysninger og informationer
 - c. analyse af risiko og trussel
 - d. analyse og trivsel og modstandskraft
 - e. helhedsvurdering og anbefaling.
3. De relevante myndigheder vil når det skønnes nødvendigt, iværksætte en indsats.

Infohus netværk i Midt- og Vestsjællands Politi

Infohus netværk er et tværsektorielt mødeforum for infohus-tovholdere fra politi, kommuner, kriminalforsorgen samt repræsentanter fra andre myndigheder, inden for hver af de 12 politikredse. På møderne drøfter myndighederne udfordringer og tendenser, deler viden om metoder og evt. deler erfaringer med håndtering af bekymringer i anonymiseret form.

Greve Kommune deltager i disse netværksmøder, som afholdes hos Midt – og Vestsjællands Politi tre til fire gange årligt.

Lovgivning

Barnets lov § 15, stk. 3: Kommunen er forpligtet til at udarbejde et beredskab for (...) og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Beredskabet skal revideres løbende efter behov, dog som minimum hvert 4. år.

Serviceovens § 12b: kommunen er forpligtet til at tilbyde rådgivning til personer over 18 år, der henvender sig pga. negativ social kontrol eller en æresrelaterede konflikt. Den respektive myndighedsrådgiver, er dermed ansvarlig for at overholde rådgivningspligten og iværksætte arbejdet med en handleplan, hvis det skønnes nødvendigt.

Retsplejeloven § 115: Politiet kan videregive oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold til andre myndigheder (...) I samme omfang som nævnt i stk. 1 kan en myndighed videregive oplysninger om enkeltpersoner til politiet og andre myndigheder, der indgår i de former for samarbejde.